

Verksamhetsberättelse 2023

Stockholmsregionens Europaförening

Organisationsnummer: 802458-4180

Inledning

År 2023 har varit ett välfyllt verksamhetsår som präglats av att det varit det sista hela året under mandatperioden, och många av de ambitioner och målsättningar som nuvarande EU-kommission och EU-parlament satt upp har det drivits på för att tas i mål. Inom samtliga bevakningsområden enligt EU-agendan har det hänt mycket. Av denna verksamhetsberättelse sammanfattas per avsnitt vad som skett, var frågorna befinner sig och vad kontoret arbetat med. Den kan därmed läsas som en rapportering av Europakontorets arbete men också som ett aktuellt nedslag i angelägna politikområden där EU styr och verkar.

Under våren 2023 innehade Sverige ordförandeskapet i EU:s ministerråd och Europakontoret planerade för – och genomförde – ett antal insatser för att synliggöra Stockholmsregionen och stärka positionerna inom en rad styrkeområden, för att dra nytta av ljuset på Sverige och svenska regioner som följer av ordförandeskapet. Under både våren och hösten har antalet besök och besöksgrupper till Europakontoret varit något högre än tidigare och nyttan med att besöka Bryssel och skapa mervärden kring engagemanget har varit en viktig del av arbetet.

Kriget i Ukraina och dess konsekvenser för det direkta närområdet, EU, den globala handeln och ekonomin samt säkerhetspolitiken har fortsatt prägla EU:s agenda under året. EU:s konkurrenskraft och möjlighet att öka förmågan att vara självförsörjande inom strategiska områden har varit högt på agendan för EU-kommissionens arbete. När det gäller frågor kring EU:s utvidgning så har viktiga steg tagits och som kommer behöva hanteras och materialiseras under åren framåt. Därför är de diskussioner kring framtidens sammanhållningspolitik som intensifierats under året angelägna och behöver fortsätta. Stockholmsregionens positioner som tagits fram under året används och kommer användas i fortsatt arbete framåt.

Framåt under 2024 kommer Europakontoret fortsätta följa givna fokusområden, och arbetet med att följa och bevaka EU:s långtidsbudget, sammanhållningspolitik och kommande forskningsprogram kommer vara angeläget. Valet till Europaparlamentet och tillsättande av ny EU-kommission kommer prägla en stor del av verksamhetsåret, och arbetet med att ta fram en ny EU-agenda för Europaföreningen och Europakontoret kommer löpa parallellt med att EU:s kommande färdriktning mejslas fram.

Anne Andersson
VD Stockholmsregionens Europakontor

Innehåll

Insatser under året	6
Klimat, Energi, Miljö.....	6
EU:s klimatmål för 2040.....	6
EU:s taxonomi för hållbara investeringar	6
Direktiv om byggnaders energiprestanda	6
Energieffektivitetsdirektivet	6
Förnybartdirektivet.....	6
Förslag till förordning om restaurering av natur	6
Förslag till uppdatering av direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse	7
EU:s ramdirektiv om avfall.....	7
Förordningen om byggprodukter	8
Direktiv om övervakning av markhälsa och resiliens	8
Kemikalielagstiftning.....	8
Transport	8
Transeuropeiska transportnätet (TEN-T).....	8
CO ₂ normer för lastbilar och tunga fordon	9
Förordning om multimodala digitala mobilitetstjänster och meddelande om det gemensamma europeiska mobilitetsdataområdet	9
Forskning och Innovation	10
Smart specialisering och regionala innovationsekosystem.....	10
Utvärdering av ramprogrammet för forskning och innovation och framåtblick till nästa program	10
Digitalisering	10
Förordningen om harmoniserade regler för artificiell intelligens (AI-akten).....	10
Förordningen om en ram för en europeisk digital identitet (eIDAS)	10
Förordning om ett interoperabelt Europa (Interoperabilitetsakten).....	10
Förordningen om gigabitinfrastruktur	11
Cybersolidaritetsinitiativet	11
Cybersolidaritetsinitiativet Förordningen om harmoniserade cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element (rättsakt om cyberresiliens)	11
Det gemensamma europeiska hälsodataområdet	11
Sammanhållningspolitiken.....	11
Utvecklade processer och samarbeten	12
Samrådsmöten med huvudmedlemmarna och Länsstyrelsen	12
Finansieringsmöjligheter genom utlysningar och partnersök	12
Sveriges ordförandeskap 2023	12
Stockholm Green Innovation district (SGID).....	13

European Regions Research and Innovation Network (ERRIN).....	13
Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR)	13
Capital Cities and Regions Network (CCRN)	13
Samarbete med de nordiska huvudstäderna – gemensamt evenemang under EU:s gröna vecka	14
Uppstart av Bryssels Energi Nätverk.....	14
Organisation och styrelse	14

- Kontoret har tagit fram ett positionspapper som grund för arbetet för EU:s klimatmål 2040, vilket bygger vidare på arbetet inom 55%-paketet.
- Ett kunskapsseminarium om taxonomin anordnas i maj, på initiativ av Region Stockholm
- Förnybartdirektivet har fortsatt analyserats efter att medlemsstaterna och Europaparlamentet enades om position, bland annat om att viss biomassa får fortsatt nyttjas.
- Tillsammans med Stockholms stad har kontoret träffat Europaparlamentariker och medarbetare för att diskutera inspel till förslaget till förordning om restaurering av natur
- Kontoret har fortsatt analyserat uppdateringen av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, där inspel har tagits fram och förts fram till relevanta aktörer.
- Inom TEN-T-förhandlingarna har kontoret fortsatt bevakat och analyserat ändringsförslagen tillsammans med medlemmarna. Bland annat fördes dialog med det svenska ordförandeskapet om urbana noder.
- För stråket Oslo-Stockholm har kontoret deltagit på möten som har anordnats av en strategigrupp uppstartad under året.
- Kontoret har bevakat EU:s arbete inom smart specialisering, och bland annat deltagit på EU-konferensen om smart specialisering där det skedde utbyten av erfarenhet och goda exempel.
- Den 8 december nåddes en provisorisk överenskommelse inom AI-akten, som kontoret har fortsatt bevakat och följt.
- Ett antal EU-session har anordnats under året för att informera medlemmarna om arbetet inom EU, bland annat om interoperabilitetsakten.
- Kontoret har följt arbetet med det gemensamma europeiska hälsodataområdet och bedrivit påverkansarbete mot institutionerna.
- Under året togs en position för den kommande sammanhållningspolitiken fram, och ingått i en arbetsgrupp tillsammans med SKR och övriga regionkontor för en gemensam svensk regional position.
- I samband med Sveriges ordförandeskap under våren anordnade kontoret ett antal seminarier inom olika teman, bl.a. hälsodata, innovation och investment impact.

Insatser under året

Klimat, Energi, Miljö

EU:s klimatmål för 2040

EU:s klimatlag innehåller mål som man redan kommit överens om: en minskning med 55% till 2030 (55%-paketet) och klimatneutralitet till 2050. Enligt klimatlagen bör EU-kommissionen också föreslå ett klimatmål till 2040 senast sex månader efter den första globala översynen som genomförs enligt Parisavtalet. Översynen gjordes under klimattoppmötet i Dubai i december, därefter är det dags för EU-kommissionen att lägga fram sitt förslag på 2040-mål, vilket de planerar göra under första kvartalet 2024. När målet är satt kommer EU-kommissionen att lägga fram ett lagstiftningspaket för att kunna nå det.

För att bygga vidare på arbetet med 55%-paketet och verka för att EU:s klimatmål för 2040 ska ligga i linje med medlemmarnas ambitioner togs ett positionspapper om målet fram.

EU:s taxonomi för hållbara investeringar

Under våren presenterades den andra delegerade akten med kriterier för de fyra kvarvarande miljömålen. Kontoret informerade medlemmarna om samrådet, dock i och med den korta svarstiden (fyra veckor) hade medlemmarna inte möjlighet att svara. På initiativ av Region Stockholm anordnade kontoret ett kunskapsseminarium om taxonomin i maj. Intresse finns att ytterligare bevaka hållbar finansiering och en möjlig uppföljning med fokus på EU:s regler om hållbarhetsrapportering (CSRD) kommer ske framgent.

Direktiv om byggnaders energiprestanda

Europaparlamentet antog sin position i mitten på februari, medlemsstaterna antog sin position i oktober 2022 och trepartsförhandlingar har nu inletts. Kontoret har fortsatt bevakat och analyserat förhandlingarna som långsamt har gått framåt.

Energieffektivitetsdirektivet

Medlemsstaterna och Europaparlamentet enades om en position i mars. De håller fast vid EU-kommissionens förslag om att offentligt ägda byggnader ska gå i bräsch; minskning av den slutgiltiga energikonsumtionen med 1,9% per år och att minst 3% av offentliga byggnader ska renoveras varje år till att bli nära nollenergibygnader eller nollenergibygnaders. SEK har under året analyserat den slutgiltiga lagtexten.

Förnybartdirektivet

Medlemsstaterna och Europaparlamentet enades även här om en position i mars. När det gäller bioenergi enades man om att viss biomassa (grenar, toppar och skadat virke) får fortsätta nyttjas, något som har varit viktigt särskilt för Stockholm Exergi. Kontoret har under året analyserat den slutgiltiga lagtexten.

Förslag till förordning om restaurering av natur

Förslaget, som presenterades av EU-kommissionen under våren 2022, sätter mål om hur olika typer av ekosystem ska återställas och innehåller en del som reglerar urbana grönområden. Det är särskilt det sistnämnda som varit i fokus i påverkansarbetet då det ställs krav på att urbana områden inte ska ha några nettoförluster av urbana grönområden jämfört med 2021 samt att de urbana grönområdena ska öka med 3% till 2040 och 5% till 2050. Kontoret har tillsammans med Stockholms stad träffat

medarbetare till föredragande, skuggföredragande och fyra svenska Europaparlamentariker i miljöutskottet för att diskutera det inspel som Stockholms stad tog fram under hösten. Inspelet har delats i skriftlig form med föredragande och skuggföredragande. Kontoret har även träffat EU-kommissionen två gånger för att diskutera möjliga lösningar på de utmaningar vi ser med förslaget. Kontoret har också haft tät dialog med finska regionkontor då deras inspel liknar våra samt haft möte med en rådgivare till den spanska socialdemokratiska delegationen (som föredragande ingår i). Medlemsstaterna enades om sin position i slutet på juni och Europaparlamentet enades om sin i mitten på juli, och de nådde sedan en överenskommelse den 9 november som. Artikel 6 ligger nu bättre i linje med vår position; procentkraven i artikel 6 slopas och ersätts med att en ökande trend av urbana grönområden ska uppnås. Målet om inga nettoförluster av urbana grönområden flyttas till nationell nivå.

Förslag till uppdatering av direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

I oktober 2022 presenterades uppdateringen av den nuvarande lagstiftning vilken innehåller flera skärpta krav på bland annat återvinning av näringsämnen, mikroförroeningar, och nya övervakningskrav för mikroplast. I början av året gjorde kontoret en policyanalys av förslaget som delades med medlemmarna för att informera om hur det kommer att påverka kommunerna och möjligheterna att höra av sig med inspel till kontorets påverkansarbete. I början av mars organiserade SEK ett möte om lagstiftningen som en del i våra EU sessions där EU-kommissionen talade och medlemmarna fick möjlighet att ställa frågor. Kontoret har tillsammans med Stockholms stad och Stockholm Vatten och Avfall tagit fram ett positionspapper med ändringsförslag, som delas av Region Stockholm. Inspel från Storsthlm och Rådet för vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län (VAS), samt Uppsala kommun ligger i linje med positionen.

Positionen har delats med föredragande, skuggföredragande och svenska Europaparlamentariker i miljöutskottet samt de svenska miljøråden. Kontoret har även tagit möten med föredragande, två skuggföredragande och en av de svenska Europaparlamentarikerna för att diskutera vår position. Kontoret deltog på ett möte med föredragande och det svenska miljørådet anordnat av SKR och deras nordiska motsvarigheter. I juni analyserade kontoret de ändringsförslag som kommit in och kommunicerade vilka vi stöttar till föredragande, skuggföredragande och svenska Europaparlamentariker. SEK har även deltagit på hearing i Regionkommittén och möten med Europaparlamentets intergrupp om klimatförändringar, biodiversitet och hållbar utveckling.

Under hösten inleddes trepartssamtal vilka kontoret har följt och analyserat, bland annat genom en jämförande presentation av de tre institutionernas positioner. Flera av synpunkterna i den position vi fört fram har tagits upp av rådet respektive Europaparlamentet, exempelvis när det gäller undantag från det utökade producentansvaret och undantaget från Weser-domen (EU-domstolens tolkning av ramdirektivet för vattens förbud att försämra vattenkvaliteten, vilket i praktiken innebär att flera reningsverk riskerar att bli nekade nya miljötillstånd när kommuner växer och reningen inte räcker till trots bästa teknik).

EU:s ramdirektiv om avfall

Direktivet fastställer åtgärder för att hantera de negativa effekterna som avfallsgenerering och hantering har på människors hälsa och miljön i stort. Direktivet har flaggats som en prioriterad lagstiftning av medlemmarna då den pågående uppdateringen kommer att påverka kommunernas arbete. I slutet på maj anordnade kontoret ett möte (EU session) med EU-kommissionen för att informera om den kommande uppdateringen.

Uppdateringen av direktivet presenterades den 5 juli med fokus på matavfall och textilier. Under sommaren skrev kontoret en policyanalys som delades med medlemmarna. Under hösten har

kontoret bevakat förhandlingarna i Europaparlamentet respektive rådet. Positioner från respektive institution väntas i början på nästa år.

Förordningen om byggprodukter

Förslag till att uppdatera den nuvarande förordningen lades fram i mars 2022. Förslaget innebär bland annat att definitionen av vad en byggprodukt är utvidgas och att en möjlighet att ställa materiella krav på byggprodukter införs. I juni antog både Europaparlamentet och medlemsstaterna sina positioner om förordningen. Kontoret har under sommaren analyserat positionerna som båda adresserar de synpunkter vi har fört fram angående vikten av att upphandlande organisationer ska kunna få gå längre i sina krav än de krav som ställs i lagstiftningen. Europaparlamentets position ligger närmre vår position än medlemsstaternas. Kontoret har under hösten fortsatt att analysera och bevaka trepartssamtalen.

Direktiv om övervakning av markhälsa och resiliens

I början av juli presenterade EU-kommissionen ett direktiv om övervakning av mark som ska möta problem såsom erosion, översvämningar, jordskred, förlust av organiskt material i marken, försaltning etc. Under sommaren skrev kontoret en policyanalys som delades med medlemmarna. Under hösten har kontoret fortsatt att bevaka och analysera förhandlingarna i Europaparlamentet respektive rådet.

Kemikalielagstiftning

Den kommande uppdateringen av EU:s kemikalielagstiftning (REACH-förordningen och CLP-förordningen) är en prioriterad fråga för flera av Europaföreningens medlemmar. CLP-förordningen som reglerar klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter presenterades i mitten på december 2022 och kontoret har under början av året varit behjälpliga medlemmarna i analys av förslaget.

REACH-förordningen reglerar registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier i EU. Uppdateringen av lagstiftningen planeras till slutet på 2023 och är en del i arbetet med att nå målet om nollföreningar i luft, vatten och mark till 2050 och kemikaliestrategin. Syftet med uppdateringen är bland annat att fylla kunskapsluckor som finns kring flera substanser, titta på kombinationseffekter av substanser och uppdatera processen för begränsningar till att exempelvis inkludera hormonstörande ämnen.

Transport

Transeuropeiska transportnätet (TEN-T)

Kontoret har fortsatt att bevaka och påverka förhandlingarna i rådet respektive Europaparlamentet. Ändringsförslagen har analyserats tillsammans med medlemmarna. Föredragande, skuggföredragande och svenska Europaparlamentariker i transportutskottet har informerats om vilka ändringsförslag vi är särskilt positiva till. Kontoret har fortsatt analysera Norviks hamns status i den uppdaterade förordningen. Europaparlamentet röstade igenom sin ståndpunkt i mitten på april. Medlemsstaterna var redan klara med sin position i december 2022.

Kontoret har sedan början på sommaren bevakat och arbetat med att påverka trepartsförhandlingarna. Dialog har exempelvis förts med det svenska ordförandeskapet om definitionen av urbana noder, vilket är en del i föreningens position. Genom nätverket ERRIN och Polis var kontoret med och anordnade ett möte i juli med EU-kommissionen om urbana noder och nästa Fond för ett sammanlänkat Europa. I slutet på augusti höll kontoret tillsammans med Central Sweden European Office i ett kunskapsseminarium som en del i Mälardalsrådets En Bättre Sits-process. Kontoret deltog på ScanMed Forum i början på juni och i mitten på november, då även tre representanter från Mälardalsrådet deltog. I anslutning till ScanMed Forum i november anordnade

kontoret tillsammans med de andra svenska stads- och regionkontoret ett samtal på plats i Bryssel med Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet, det svenska transportrådet som förhandlar TEN-T och CEF-sekretariatet på Trafikverket.

CO₂ normer för lastbilar och tunga fordon

I februari presenterade EU-kommissionen en uppdatering av den nuvarande lagstiftningen. Tillämpningen av lagstiftningen utökas till att också gälla små lastbilar, stadsbussar och långfärdsbussar. Från och med 2030 ska även alla nya stadsbussar vara helt utsläppsfria. Tillsammans med Stockholms stad har kontoret tagit fram en position med fokus på att sopbilar och betongbilar inte ska undantas samt vikten av teknikneutralitet. Positionen har delats med föredragande, skuggföredragande och svenska Europaparlamentariker i transportutskottet. Kontoret har under sommaren analyserat de ändringsförslag som lagts och delade sedan vilka vi står bakom med de relevanta Europaparlamentarikerna. Positionen har även delats med det svenska miljørådet som förhandlar förslaget.

Förordning om multimodala digitala mobilitetstjänster och meddelande om det gemensamma europeiska mobilitetsdataområdet

Förslaget om multimodala digitala mobilitetstjänster (MDMS) syftar till att öka spridningen och den operativa användningen av digitala mobilitetstjänster inom samma men särskilt mellan olika transportslag. MDMS saknar i dagsläget en ram, både juridiskt sett och för marknaden, för att kunna utvecklas och tillhandahålla en bredd av tjänster inom EU. Meddelandet om det gemensamma europeiska mobilitetsdataområdet (EMDS) ska främja tillgång till och delning av data från existerande och framtida transport- och mobilitetsdatakällor

Tidpunkten för när förslagen skulle presenterats har flyttats fram under året och kontoret har bevakat och analyserat hur förslagen kan komma att se ut, samt fört dialog med medlemmarna om dem. ERRIN:s transportarbetsgrupp som kontoret är med och leder anordnade i januari ett möte om MDMS och EMDS där bland annat EU-kommissionen presenterade innehållet. I september följde arbetsgruppen upp med ett ytterligare möte på samma tema då det bekräftades att arbetet med MDMS har pausats och att det nu väntas komma i början av nästa mandatperiod. EMDS presenterades den 29 november i år och kontoret analyserar nu meddelandet för att se hur det kan komma att påverka Stockholmsregionen framåt.

Oslo-Sthlm 2.55

Stråket Oslo-Stockholm finns nu med i både medlemsstaternas position och som förslag till Europaparlamentets position. I början av året startades en strategigrupp upp bestående av tjänstemän från regioner och städer som är medlemmar i bolaget, bolaget själva samt representationskontoren i Bryssel. Syftet med strategigruppen är ett fokuserat, samordnat och transparent påverkansarbete för bolaget och ägarna/medlemmarnas strategier. Kontoret har under året deltagit på gruppens möten och tillsammans med de andra kontoren i Bryssel rapporterat om relevant EU-lagstiftning (TEN-T förordningen).

Förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet

I mitten på juli presenterade EU-kommissionen en ny förordning som ersätter den tidigare förordningen om ett europeiskt järnvägsnät för konkurrenskraftig godstrafik och som uppdaterar direktivet om inrättandet av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde. Kontoret skrev under sommaren ett PM om förslaget som delades med medlemmarna. Kontoret har under hösten bevakat förhandlingarna i Europaparlamentet respektive rådet.

Forskning och Innovation

Smart specialisering och regionala innovationsekosystem

Under året har kontoret bevakat EU:s arbete med smart specialisering och initiativ kopplat till området. Det har inneburit bland annat att rapportera om Horisont Europas utlysning om regionala knutpunkter för innovation som öppnades den 17 maj och stängde under hösten den 17 oktober. Utlysningen kopplar an till EU-regionernas smart specialiserings-strategier och följer EU:s trender om ökat fokus på regionala innovationsekosystem. Under hösten anordnade även EU-kommissionen i en konferens om smart specialisering, där deltagarna från alla EU:s regioner var på plats och utbyte erfarenheter och goda exempel. Kontoret deltog för att profilera, bevaka och lyfta Stockholmsregionens styrkor och utmaningar i området.

Utvärdering av ramprogrammet för forskning och innovation och framåtblick till nästa program

EU:s forskningsprogram Horisont Europa är i full gång, och även fast vi inte ännu nått halva tidsperioden för hela programmet (2021 – 2027), pågår redan nu diskussionerna om nästa ramprogram. Europaföreningen antog i december 2022 ett första positionspapper om EU:s forsknings- och innovationspolitik och nästa ramprogram. Under året har kontoret haft ett aktivt arbete i att lyfta fram positionerna från papperet in i olika samråd, inspel till EU-kommissionen och aktiva Bryssel nätverk. I början av hösten påbörjades även processen för att ta fram ett ytterliggare positionspapper för att spetsa till det antagna ännu mer och lyfta nya ståndpunkter.

Digitalisering

Förordningen om harmoniserade regler för artificiell intelligens (AI-akten)

AI-akten har varit ett fortsatt fokus för kontoret att bevaka och rapportera om. Lagförslaget har varit en av Brysselbubblans mest omtalade och kändaste lagfiler. Efter ett intensivt år 2022 med flertalet påverkansinsatser mot EU-kommissionen och Europaparlamentet fortsatte arbete under våren 2023 med inspel av Stockholmsregionens positioner till Europaparlamentet. Under tidig vår presenterades Europaparlamentets utkast av positioner som Europakontoret reagerade på och lämnade inspel gentemot. Sedan inspelet har Europakontoret fortsatt bevaka frågan och gjort välkänt vilka ståndpunkter Stockholmsregionen har. Den 8 december nåddes en provisorisk överenskommelse mellan EU-kommissionen, Europaparlamentet och ministerrådet, kontoret kommer fortsätta under 2024 med att bevaka, analysera och informera om lagstiftningens påverkan på hemmaplan och implementeringsfas.

Förordningen om en ram för en europeisk digital identitet (eIDAS)

Lagfilen även känd som eIDAS presenterades under sommaren 2021 och ämnar revidera den tidigare förordningen med samma namn från 2014, i syfte att skapa ett förutsägbart regelverk och möjliggöra säkra och sömlösa elektroniska interaktioner. Innebörden av eIDAS kan liknas vid ett digitalt bank-id på EU-nivå. I och med den digitala plånbokens innebörd för offentliga tjänster har kontoret bevaktat lagförslaget på nära håll under hela 2023. I oktober nådde Europaparlamentet, EU-kommissionen och ministerrådet en provisorisk överenskommelse.

Förordning om ett interoperabelt Europa (Interoperabilitetsakten)

Under året har även interoperabilitetsakten haft ett stort fokus i Bryssel. Lagförslaget ämnar stärka den gränsöverskridande interoperabilitet och samarbeten inom den offentliga sektorn inom digitalisering. Akten anses som en grundpelare för att resterande lagstiftning inom området ska kunna fungera mellan EU:s medlemsländer. Kontoret har därför haft ett aktivt påverkansarbete mot EU-kommissionen och Europaparlamentet, inte minst med ändringsförslag inför de ansvariga utskottens

röstningar. Under våren anordnade även kontoret i en session, där ansvarig enhet på EU-kommissionen presenterade och svarade på frågor kring förslaget till våra medlemmar.

Förordningen om gigabitinfrastruktur

Tidigt i år presenterade EU-kommissionen det efterlängtade lagförslaget om gigabitinfrastruktur. Syftet med förslaget är att minska kostnaderna för en snabb utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation, bland annat minska kostnaderna för samförläggning. Kontoret har bevakat frågan under hela året och gjort påverkansinsatser mot Europaparlamentet både under våren och hösten. De tre lagstiftande institutionerna har precis inlett trepartsförhandlingar.

Cybersolidaritetsinitiativet

I april i år presenterade EU-kommissionen det senaste lagförslaget om cybersäkerhet, nämligen cybersolidaritetsakten, som ämnar stärka EU:s kapacitet att upptäcka, förbereda och hantera större cybersäkerhetsshot och attacker. Bakgrunden är en ökad användning av digital teknik och ökade cybersäkerhetsincidenter, inte minst inom offentlig sektor. Kontoret har därför bevakat frågan och rapporterat till medlemmar.

Cybersolidaritetsinitiativet Förordningen om harmoniserade cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element (rättsakt om cyberresiliens)

Den 15 september 2022 presenterade EU-kommissionen rättsakten om cyberresiliens som väntas införa obligatoriska cybersäkerhetskrav för utformning, produktion, utveckling och tillhandahållande på marknaden av maskin- och programvaruprodukter med digitala element, som till exempel medicintekniska produkter. EU-kommissionen, Europaparlamentet och ministerrådet nådde den 30 november en provisorisk överenskommelse. Kontoret kommer fortsätta bevaka frågan och informera medlemmarna om till exempel vilka typer av produkter i deras verksamhet som lagstiftningen har effekt på.

Det gemensamma europeiska hälsodataområdet

EU-kommissionen presenterade i maj 2022 lagförslaget om ett europeiskt hälsodataområde. Lagförslaget syftar till att undanröja hinder för datadelning mellan EU:s medlemsländer och göra det möjligt för EU att till fullo utnyttja potentialen av säker delning, användning och återanvändning av hälsodata. Lagförslaget väntas ha stor inverkan på den offentliga sektorns arbete med hälsodata. Kontoret har därför under året gjort en radvis påverkansinsatser mot både EU-kommissionen och Europaparlamentet. Under våren lämnades utifrån Europaförningens positionspapper från 2022 in bland annat ändringsförslag inför röstning i Europaparlamentets ansvariga utskott. Kontoret har även haft en nära kontakt och dialog med Europaparlamentariker som hört av sig till kontoret och frågat om specifika synpunkter. I början av december antog både ministerrådet och Europaparlamentet deras förhandlingsmandat för lagfilen och väntas nu i början av 2024 inleda trepartsförhandlingar.

Sammanhållningspolitiken

EU:s sammanhållningspolitik ämnar bidra till förstärkandet av ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och utveckling. Sammanhållningspolitiken följer EU:s programperiod på 7 år, (nuvarande 2021 – 2027) och är just nu inne i en flerårig process av framtagande inför nästa programperiod. Stockholmsregionens Europaförning antog i september 2023 positionspapper om den framtida sammanhållningspolitiken. Positionspapperet har under hösten använts för att profilera Stockholmsregionens positioner i frågan och till flertalet inspel till olika nätverk i Bryssel men också EU-kommissionens olika generaldirektorat och enheter ansvariga för sammanhållningspolitiken och EU-kommissionens expertgrupp som väntas lämna yttrande om frågan. Positionspapperet har även

använts i Sverige för svenska nätverk. Kontoret ingår sedan sen höst i SKR:s arbetsgrupp och skrivargrupp för en gemensam svensk regional position om den framtida sammanhållningspolitiken, där Stockholmsregionens positioner har lämnats in.

Utvecklade processer och samarbeten

Kontoret har under 2023 fortsatt jobbat för att förbättra processer, samarbeten och utvecklat arbetet med informationsutbyte av aktuella frågor, med medlemmar och andra intressenter. Kontoret har också fortsatt att bidra till samordningen av medlemmarnas proaktiva påverkansarbete där vi ser att det kan bli än mer effektivt. Likaså att har kontoret haft fortsatt fokus på Stockholmsregionens profilering i Bryssel. Särskilt utmärkande under våren 2023 var det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd som färgade delar av arbetet med att profilera Stockholmsregionen i Bryssel.

Kontoret har under året fortsatt att utveckla det informationsspridande arbetet via formatet Stockholm EU Sessions, en serie webinarier kring aktuella frågor med inbjudna experter från olika myndigheter i Bryssel. Under 2023 har sessioner hållits kring:

- Avloppsdirektivet med EU-kommissionens generaldirektorat för miljö
- Interoperabilitetsakten med EU-kommissionens Generaldirektorat för Information
- Avfallsdirektivet med EU-kommissionens generaldirektorat för miljö
- Fokus digitalisering med telekområdet på Sveriges Permanenta representation vid EU
- Digital mobilitet med EU-kommissionens generaldirektorat för information

Samrådsmöten med huvudmedlemmarna och Länsstyrelsen

Kontoret har under året tagit över ansvaret för att bjuda in till och hålla i de månatliga mötena om EU:s samråd tillsammans med Stockholms stad, Region Stockholm, Storsthlm och Länsstyrelsen. Inför varje möte skickar kontoret ut en lista med nya samråd, pågående samråd och de samråd som har stängt sedan förra mötet. Syftet med mötet är att samordna medlemmarna kring samrådssvar och påbörja diskussionen kring eventuellt påverkansarbete.

Finansieringsmöjligheter genom utlysningar och partnersök

Bevakning och rapportering sker veckovis i klimat och digitala utskicken om nya och aktuella utlysningar. Under 2023 har kontoret åter startat utskick med partnersök. Utskicken skickas varannan vecka och innehåller förfrågningar med koppling till EU:s olika finansieringsprogram men också möjligheter till erfarenhetsutbyte. Därutöver sker bevakning och rapportering till medlemmarna av större EU-satsningar för finansiering av stora EU-projekt. Exempelvis har många insatser skett kring att förklara och motivera deltagande i Regional Innovation Valleys (RIV), ett av kommissionens nya finansieringsinstrument.

Sveriges ordförandeskap 2023

Från och med den 1 januari till den 30 juni 2023 innehade Sverige ordförandeskapet i Europeiska unionens råd (ministerrådet). Förutom det regelbundna påverkansarbetet som kontoret alltid genomför, har ordförandeskapshalvåret varit ett genomgående tema i vår rapportering, både muntligen men även skriftligen i veckoutskick och i nyhetsbrevet och både inför, under och efter.

Som en del i kontorets arbete med att profilera Stockholmsregionen i Bryssel organiserade kontoret även ett antal frukostseminarier i Bryssel om aktuella frågor för Stockholmsregionen under ordförandeskapshalvåret. Gemensamt för seminarierna är att kontoret ansökte om den svenska

ordförandeskapsloggan och därmed blev en officiell del av det svenska ordförandeskapets evenemangsprogram. Den 7 mars hölls det första seminariet om hälsodata tillsammans med Region Stockholm och EIT Health Scandinavia. Den 25 april hölls det andra frukostseminariet om Impact Investment tillsammans med Stockholm Business Region och Invest Stockholm. Den 23 maj hölls det tredje frukostseminariet om innovation och kompetens inom den hållbara transportsektorn tillsammans med projektet Fordonsdalen. Seminarierna syftade till att visa upp några av Stockholmsregionens styrkeområden i koppling till EU-agendans prioriterade frågor och var mycket välbesökta och uppskattade.

Stockholm Green Innovation district (SGID)

Sedan hösten 2021 har kontoret varit efterfrågad part i initiativet Stockholm Green Innovation District (SGID). Det är Stockholms nya tillväxtområde för innovation och hållbarhet som sträcker sig från Årsta till Sickla. SGID är en del av stadens arbete som en av EU:s 100 klimatneutrala städer och initiativet tangerar flera av Stockholmsregionens prioriterade frågor utifrån EU-agendan; som energi, klimat och miljö, innovation och regionalpolitik. Under året har kontorets arbete med det så kallade New European Bauhaus-konceptet (NEB) fortsatt stärkts av kopplingen till SGID, exempelvis inom arbetet i nätverket ERRIN och arbetsgruppen tillhörande ämnet. Kontoret har även haft möjlighet att ansöka till NEB-konferensen som hålls för andra gången i rad i Bryssel till våren, i samarbete med SGID.

European Regions Research and Innovation Network (ERRIN)

Kontoret har fortsatt i rollen som ledare för arbetsgrupperna transport och policy och har nyligen gått med i den nyskapade arbetsgruppen för New European Bauhaus-konceptet. Inom arbetsgruppen för NEB har kontoret deltagit i diskussioner kring innehållet i ett kommande samrådssvar från ERRIN på det nyligen föreslagna sjätte uppdraget (Mission) om NEB från EU-kommissionen med deadline i december. Kontoret har även analyserat hur kontoret bättre kan förmedla de partnersök och möjligheter som kommer ur nätverket. Under hösten deltog exempelvis Miljöförvaltningen från Stockholms stad på ett möte om naturrestaurering och presenterade en del av sitt arbete med biologisk mångfald.

Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR)

Inom ERRIN har kontoret sedan september 2022 varit en av ledarna i arbetsgruppen för transport. Det innebär att kontoret får extra synlighet, möjlighet att påverka vilka aktiviteter som arbetsgruppen ska genomföra under året, och tillgång till det stora kontaktnät med olika regioner som deltar i arbetsgruppen. Kontoret fortsätter att i dialog med Region Stockholms tjänstemän bistå med ett EU-perspektiv inom arbetsgrupperna i Östersjökommissionen om maritima frågor samt energi- och klimatfrågor. Från och med januari 2023 har kontoret även lett arbetsgruppen för forsknings- och innovationspolicy, vilket har gett ytterligare påverkansmöjligheter samt ytterligare stärkt Stockholmsregionens position inom EU:s forsknings- och innovationspolicy och program.

Capital Cities and Regions Network (CCRN)

Kontoret har fortsatt samarbetet med andra europeiska huvudstäder och huvudstadsregioner via nätverket CCRN, där kontoret tog över en koordinerande roll under 2022. Koordineringen har främst rört det seminarium som nätverket organiserar årligen under den europeiska veckan för regioner och städer i oktober, som i år genomfördes på temat "Tänk om post-industrialisering i europeiska regioner och städer".

Under året har även andra samarbetsområden börjat diskuteras. Exempelvis rörande ett positionspapper om EU:s sammanhållningspolitik, där kontoret bidrog till att en arbetsgrupp skapades och till skrivandet av positionspaperet inom arbetsgruppen med inspel från Stockholms stad och Region Stockholm. I november fastställdes den slutliga versionen och skrevs under av båda ägare.

Gällande ett annat ämne, krishantering i koppling till Ukrainakrisen, sammanställde Frankrikes storstadsregion information från nätverket gällande krishantering på inom städerna och regionerna i ett dokument efter årsskiftet. Kontoret deltog med information från Stockholmsregionen.

Samarbete med de nordiska huvudstäderna – gemensamt evenemang under EU:s gröna vecka

För fjärde året i rad organiserade kontoret tillsammans med de nordiska huvudstädernas representationskontor i Bryssel (Köpenhamn, Helsingfors och Oslo) ett partnerevenemang under EU:s gröna vecka. Temat i år var kompetens för grön infrastruktur. Vår talare var Elin Kebert från Byggföretagen som berättade om arbetet med järnvägsscollege, ett nystartat initiativ för att stärka kompetensförsörjningen inom järnvägsbranschen.

Samarbete med de andra svenska regionkontoren (SveReg) - gemensam konferens om sammanhållningspolitiken i våras

SveReg-konferensen är en återkommande konferens där svenska regioner mötts i syfte att dela och förmedla information om EU-perspektivet på framtidens politik för hållbar regional utveckling, samt främja en regional och lokal dialog i samspel med nationell nivå för att kunna forma en bred svensk position i frågan. I år hölls konferensen i Bryssel i juni på Regionkommittén, där samlades ledande företrädare på EU-nivå och från europeiska regioner och nätverk för att diskutera hur svenska regioner och kommuner vill medverka till att forma sammanhållningspolitiken.

Kontoret bidrog även i samarbetet rent kommunikativt, där digitalt material inför konferensen förbereddes i samarbete med de andra kontoren och konferensens innehåll och olika delar informerades om på kontorets sociala medier.

Uppstart av Bryssels Energi Nätverk

I mars 2023 startades nätverket upp igen av Energiföretagens representation i Bryssel efter att ha satts på is under pandemin. Kontoret kommer att delta aktivt i nätverket för att ytterligare stärka kontakterna med andra aktörer inom energiområdet i Bryssel.

Organisation och styrelse

Stockholmsregionens Europaförening är grundat av de tre konstituerande medlemmarna; Stockholms stad, Region Stockholm och Storsthlm. Vidare är Region Uppsala, Region Sörmland, Region Västmanland, Region Gotland och Mälardalsrådet anslutna till föreningen. Europaföreningens verksamhet drivs operativt genom Stockholmsregionens Europakontor AB med en representation i Bryssel. VD för Europakontoret leder det dagliga arbetet och kontoret har fyra tjänstemän. Europaföreningen utser ledamöterna till bolagsstyrelsen som sätter agendan för det operativa arbetet.

Europaföreningen leds av en föreningsstyrelse som har till uppgift att fastställa verksamhetens strategiska inriktning, och ta beslut om prioriterade bevakningsområden, vilka fastställs genom Stockholmsregionens EU-agenda, samt om regionens ställningstagande i EU-frågor med relevans för regionen. I styrelsen representeras Stockholms stad, Region Stockholm och Storsthlm med tre ledamöter var. Övriga medlemmar har rätt att vardera utse en ledamot till styrelsen med närvaro- och yttranderätt samt gemensamt utse två ersättare.

De ledamöter i EU:s Regionkommitté som också är förtroendevalda hos någon av Europaföreningens medlemmar adjungeras till föreningsstyrelsen för ömsesidigt informations- och erfarenhetsutbyte.

Styrelsen har under året 2023 bestått av:

Styrelseledamöter konstituerande medlemmar

Karin Wanngård (S), Stockholms stad, ordförande
Olle Burell (S), Stockholms stad
Christofer Fjellner (M), Stockholms stad
Joe Frans (S), Region Stockholm, vice ordförande
Märta Martin-Åkesson (C), Region Stockholm
Pehr Granfalk (M), Region Stockholm
Mats Gerdau (M), Storsthlm, vice ordförande
Stefan Bergström (C), Sundbyberg
Peter Schilling (S), Sundbyberg

Styrelseledamöter övriga medlemmar

Lars Lundqvist (KD), Region Sörmland
Filip Reinhag (S), Region Gotland
Kristoffer Tamsons (M), Mälardalsrådet t.o.m, 31 november
Jens Sjöström (S), Mälardalsrådet, fr.o.m 1 december
Unn Harsem (C), Region Uppsala
Elin Granqvist (KD), Region Västmanland

Adjungerade ledamöter från Regionkommittén

Jelena Drenjanin (M), Huddinge kommun
Carin Lidman (S), ersättare, Västerås Stad
Kristoffer Tamsons (M), Region Stockholm

Årsredovisning

för

Stockholmsregionens Europaförening

802458-4180

Räkenskapsåret

2023

Styrelsen för Stockholmsregionens Europaförening får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020
Huvudintäkter	8 500	8 500	8 500	8 500
Resultat efter finansiella poster	49	19	4	12
Soliditet (%)	98	99	98	98

Resultaträkning

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Föreningens intäkter			
Serviceavgifter	2	8 500	8 500
Summa föreningens intäkter		8 500	8 500
Rörelsens kostnader	3		
Övriga externa kostnader		-8 518	-8 481
Summa rörelsens kostnader		-8 518	-8 481
Rörelseresultat		-18	19
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		68	0
Summa finansiella poster		68	0
Resultat efter finansiella poster		50	19
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder		8	9
Summa bokslutsdispositioner		8	9
Resultat före skatt		58	28
Skatter			
Skatt på årets resultat	4	-12	-6
Årets resultat		46	22

Balansräkning

Tkr

Not 2023-12-31 2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i Stockholmsregionens Europakontor AB	5	1 500	1 500
Summa anläggningstillgångar		1 500	1 500

Omsättningstillgångar

Övriga kortfristiga fordringar		6	12
--------------------------------	--	---	----

Kassa och bank

Kassa och bank		566	500
Summa omsättningstillgångar		572	512

SUMMA TILLGÅNGAR

2 072 2 012

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

6

Bundet eget kapital

Huvudmannainsats		1 500	1 500
Summa bundet kapital		1 500	1 500

Fritt eget kapital

Balanserat resultat		430	408
Årets resultat		46	22
Summa fritt eget kapital		476	430

Summa eget kapital

1 976 1 930

Obeskattade reserver

7

Periodiseringsfonder		71	80
Summa obeskattade reserver		71	80

Kortfristiga skulder

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	25	2
Summa kortfristiga skulder		25	2

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

2 072 2 012

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Föreningens säte

Stockholmsregionens Europaförening bedriver verksamhet i associationsformen ideell förening och har sitt säte i Stockholm. Huvudkontorets adress är Box 38145, 100 64 Stockholm

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Not 2 Intäktsredovisning

Serviceavgift för Stockholmsregionens Europaförening faktureras till de tre huvudmännen Stockholm stad, Region Stockholm och Kommunförbundet Storsthlm med 2 500 tkr per huvudman och år. Övriga medlemmar är Mälardalsrådet, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Gotland samt Region Sörmland. De övriga medlemmarna faktureras med 200 tkr per organisation och år. Summan av intäkter uppgår till 8 500 tkr.

Not 3 Rörelsekostnader

Föreningens kostnader består huvudsakligen av serviceavgift till Stockholmsregionens Europakontor AB. Kostnaden för 2023 uppgår till 8 475 tkr (8 475 tkr).

Not 4 Inkomstskatter

Av eventuellt överskott avsätts 25 procent till en periodiseringsfond. Stockholmsregionens Europaförening betalar inkomstskatt med 20,6 procent av skattemässig vinst.

Not 5 Finansiella anläggningstillgångar

Aktiekapital i Stockholmsregionens Europakontor AB
Organisations nr. 556821-7821 med säte i Stockholm. Stockholmsregionens Europakontor AB har per 2023-12-31 ett totalt eget kapital om 3 924 tkr varav årets förlust uppgår till 1 609 tkr. Stockholmsregionens Europaförening äger 1 500 aktier vilket motsvarar 100 % av bolagets aktier.

	2023-12-31	2022-12-31
Aktier i Stockholmsregionens Europakontor AB	1 500	1 500
	1 500	1 500
	1 500	1 500

Not 6 Eget kapital

	Huvudmanna insats	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Belopp vid årets ingång	1 500	408	22	1 930
Vinst disposition		22	-22	0
Årets resultat			46	46
Belopp vid årets utgång	1 500	430	46	1 976

Not 7 Obeskattade reserver

	2023-12-31	2022-12-31
Periodiseringsfond 2017	0	28
Periodiseringsfond 2018	24	24
Periodiseringsfond 2019	6	6
Periodiseringsfond 2020	6	6
Periodiseringsfond 2021	5	5
Periodiseringsfond 2022	10	10
Periodiseringsfond 2023	20	0
	71	79

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Övr uppl kostnader och förutbetalda intäkter	25	2
	25	2

Not 9 Ställda säkerheter och eventuella förpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	0	0
Eventuella förpliktelser	0	0
	0	0

Den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Karin Wanngård (S)
Stockholms stad

Christofer Fjellner (M)
Stockholms stad

Olle Burell (S)
Stockholms stad

Joe Frans (S)
Region Stockholm

Märta Martin-Åkesson (C)
Region Stockholm

Pehr Granfalk (M)
Region Stockholm

Mats Gerdau (M)
Storsthlm

Stefan Bergström (C)
Storsthlm

Peter Schilling (S)
Storsthlm

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Bosse Ringholm
Lekmannarevisor, Stockolms stad

Irène Seth
Lekmannarevisor